

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/56/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112237137
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4112237137.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci žalobcu: BL Telecom debt, s. r. o., so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 47 150 513, zastúpený Advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o., so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 36 862 711, proti žalovanej: K. K., nar. XX. XX. XXXX, t.č. na neznámom mieste, zastúpená opatrovníkom Mesto Nitra, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej: Občianske združenie VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, so sídlom Bratislava, Šafárikovo námestie 7, IČO: 42 362 962, zastúpený JUDr. Bohdanom Jakubisom, advokátom so sídlom Bratislava, Dobrovičova 13, o zaplatenie 503,64 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 19. augusta 2015, č. k. 14C/199/2014-60, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Nitra (súd prvého stupňa) uznesením zo dňa 19. 08. 2015, č. k. 14C/199/2014-60 pripustil, aby na strane žalovanej vstúpil vedľajší účastník VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, so sídlom Bratislava, Šafárikovo námestie 7, IČO: 42 362 962. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na ust. § 93 ods. 1 a 4 Občianskeho súdneho poriadku a § 25 ods. 1, 2 a § 1 ods. 1 Zákona o ochrane spotrebiteľov.

V odôvodnení uznesenia poukázal na to, že žalobca sa návrhom doručeným súdu dňa 29. 10. 2012 domáhal zaviazania žalovanej na zaplatenie sumy 503,64 eura s príslušenstvom. Občianske združenie VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV dňa 24. 11. 2014 doručilo súdu oznámenie o vstupe do konania vedeného pod sp. zn. 14C/199/2014, a to ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného spotrebiteľa. Žalobca svojim podaním doručeným súdu dňa 06. 07. 2015 namietal proti vstupu vedľajšieho účastníka do konania z dôvodu, že na vstup vedľajšieho účastníka do konania nie sú splnené podmienky, keď súdy sú ex offo povinné prihliadať na mnohé skutočnosti v prospech spotrebiteľa. Navyše predmetom konania nie je ochrana práv spotrebiteľov, ale žaloba na plnenie. Žalovaný proti vstupu vedľajšieho účastníka do konania na jeho podporu prostredníctvom svojho opatrovníka nič nenamietal. Súd uviedol, že právnická osoba, predmetom činnosti ktorej je ochrana práv spotrebiteľov podľa zákona č. 250/2007 Z. z. nemusí preukazovať právny záujem na výsledku sporu, keďže legitímáciu na vstup tohto vedľajšieho účastníka do konania dáva právny predpis v ust. § 93 ods. 2 OSP. Súd rovnopis oznámenia občianskeho združenia VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV o vstupe do konania v danom prípade doručil dňa 30. 06. 2015 aj opatrovníkovi žalovanej, ktorý vstup vedľajšieho účastníka do konania nenamietal. S poukazom na uvedené skutočnosti rozhodol súd tak, ako uviedol vo výrokovej časti uznesenia.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, žiadajúc odvolací súd, aby napadnuté uznesenie zmenil tak, že vstup vedľajšieho účastníka do konania sa nepripúšťa a zároveň zaväzuje vedľajšieho účastníka nahradiť navrhovateľovi trovy konania. Poznamenal, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Vstup vedľajšieho účastníka do občianskoprávných konaní upravuje vládny návrh novely OSP, ktorá má nadobudnúť účinnosť 01. 01. 2015. Tento návrh v dôvodovej správe reaguje na doterajšiu rozhodovaciu činnosť súdov

SR v občianskoprávných veciach. Návrh vychádza zo záverov judikatúry a zjednocovacej činnosti Najvyššieho súdu SR a taktiež zohľadňuje aj závery rozhodnutí Súdneho dvora EÚ so zámerom odstrániť sporné otázky, ktoré aktuálne a vo veľkom rozsahu komplikujú priebeh občianskeho súdneho konania. Úlohou novely je vytvoriť Najvyššiemu súdu SR širší priestor na plnenie jeho základnej úlohy - zjednocovať rozhodovacia činnosť všeobecných súdov SR. Návrh dopĺňa doterajšie ust. § 93 OSP a odstraňuje interpretačné problémy praxe súdov v otázke, či a za akých podmienok môže do občianskeho súdneho konania ako vedľajší účastník vstúpiť právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Poukázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ z 27. 02. 2014, sp. zn. C 470/12. Mal za to, že podľa vnútroštátnej právnej úpravy môže združenie priamo zastupovať spotrebiteľa vo všetkých konaniach na základe plnomocenstva udeleného spotrebiteľom. V zmysle ust. § 93 ods. 2 OSP, nie je potrebné, aby vedľajší účastník musel mať záujem na výsledku konania, ale ustanovuje podmienku, aby predmetom činnosti tohto vedľajšieho účastníka bola ochrana práv o ktoré v konaní ide. Podstatnou podmienkou vstupu vedľajšieho účastníka je súhlas hlavného účastníka, na strane ktorého vedľajší účastník chce vystupovať. Potreba súhlasu vyplýva zo samotnej podstaty a účelu vedľajšieho účastníctva. V tomto smere poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 188/2012 zo dňa 05. 02. 2013. Dodal, že účel procesnej pomoci vedľajšieho účastníka hlavnému účastníkovi v sporovom konaní môže byť naplnený, len ak hlavný účastník konania s takýmto vstupom súhlasí. Účastník konania má právo svojim nesúhlasom zabrániť tomu, aby sa na jeho strane zúčastnil konania vedľajší účastník. V zmysle uvedeného musí súd vždy účastníkov konania právne relevantným spôsobom upovedomiť o procesnom úkone vedľajšieho účastníka, ktorým prejavil vôľu vstúpiť do konania a zároveň musí mať súd vždy jasno, či účastník, ktorého chce vedľajší účastník podporovať s jeho podporou súhlasí, resp. či nevyjadril súhlas. V tejto súvislosti dal do pozornosti odvolacieho súdu uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5Co/375/2013 zo dňa 19. 06. 2013. S poukazom na uvedené skutočnosti konštatoval, že ide len o hromadný vstup združenia na ochranu spotrebiteľa ako vedľajšieho účastníka do súdnych konaní, pričom vstupujú do sporov automaticky zastúpené právnym zástupcom bez toho, aby vopred vedeli o konkrétnych okolnostiach sporu. Vzhľadom k tomu nie je zrejmé, či je účelom vstupu do konaní ochrana spotrebiteľa alebo zisk z priznaných trov konania. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) prejednal odvolanie oprávneného (§ 212 ods. 1 OSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je vecne správne, preto ho podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil. Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Podľa § 92 ods. 1 OSP, na návrh účastníka môže súd pripustiť, aby do konania vstúpil ďalší účastník. Súhlas toho, kto má takto do konania vstúpiť, je potrebný, ak má vystupovať na strane navrhovateľa. Podľa § 93 ods. 1 OSP, ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. Podľa § 93 ods. 2 OSP, ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Podľa § 93 ods. 3 OSP v znení účinnom do 31. 12. 2014, do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh. Podľa § 93 ods. 4 OSP, v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností. V § 93 OSP je upravený inštitút vedľajšieho účastníka, ktorý môže vystupovať len v sporovom konaní. Vedľajším účastníkom konania môže byť len ten, kto má spôsobilosť byť účastníkom konania (§ 19 OSP) a má právny záujem na výsledku konania, t. j. jeho právne postavenie bude ovplyvnené výsledkom sporu. Vedľajším účastníkom sa stáva v okamihu, v ktorom dôjde súdu podanie, že vstupuje na strane niektorého z účastníkov do konania, alebo v ktorom toto podanie urobí ústne do protokolu. Vedľajší účastník môže vstúpiť do konania tak na prvom stupni, ako aj v odvolacom konaní. O prípustnosti vedľajšieho účastníka rozhoduje súd len vtedy, ak niektorý z účastníkov namietne neprípustnosť vstupu vedľajšieho účastníka do konania. Súd z vlastnej iniciatívy túto otázku neskúma, ak nebola námietka neprípustnosti vznesená, je tretia osoba vedľajším účastníkom bez ďalšieho. O námietke neprípustnosti

vstupu vedľajšieho účastníka do konania rozhoduje súd uznesením, proti ktorému je prípustné odvolanie. Predpokladom prípustnosti vedľajšieho účastníka do konania je právny záujem vedľajšieho účastníka na výsledku sporu. O právny záujem ide spravidla vtedy, ak rozhodnutím vo veci bude dotknuté právne postavenie vedľajšieho účastníka. Právny záujem na výsledku sporu nie je potrebné tvrdiť ani preukazovať dovtedy, kým nebola vznesená námietka neprípustnosti vedľajšieho účastníka.

Ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, predmetom činnosti ktorej je ochrana práv podľa osobitného predpisu (§ 93 ods. 2 OSP).

Pokiaľ označený subjekt urobí procesný úkon prejavujúci jeho vôľu vstúpiť do konania, stáva sa vedľajším účastníkom vo chvíli, keď súdu dôjde jeho písomné oznámenie alebo keď svoj úkon urobí ústne do súdnej zápisnice; k vzniku vedľajšieho účastníctva sa nevyžaduje rozhodnutie súdu. Aj vtedy, keď vstup do konania iniciuje samotný vedľajší účastník, majú účastníci právo vyjadriť sa k jeho úkonu, ktorým prejavil, že vstupuje do konania, a prípadne namietajú neprípustnosť tohto vstupu.

Zákonným predpokladom prípustnosti vedľajšieho účastníctva v prípadoch, na ktoré sa vzťahuje ustanovenie § 93 ods. 1 OSP, je právny záujem vedľajšieho účastníka na úspechu účastníka, na strane ktorého vstúpil do konania. Vedľajší účastník pomáha v konaní hlavnému účastníkovi a podporuje ho; poskytovaním pomoci navrhovateľovi alebo odporcovi sleduje ich záujmy, robí tak ale s cieľom prispieť k ochrane aj svojich práv plynúcich mu z hmotnoprávných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov. Vedľajší účastník sa usiluje dosiahnuť procesný úspech ním podporovaného účastníka, lebo výsledok sporu nepriaznivý pre účastníka, na strane ktorého v konaní vystupuje, sa nepriaznivo prejaví aj na jeho (vedľajšieho účastníka) právnych pomeroch.

V prípadoch, na ktoré dopadá ustanovenie § 93 ods. 2 OSP, zákon nestanovuje ako podmienku účasti tretej osoby na konaní skutočnosť, že táto osoba má záujem na výsledku konania. Legitimácia na vstup vedľajšieho účastníka do konania, ktorá je inak vyvodzovaná z jeho právneho záujmu na výsledku sporu (§ 93 ods. 1 OSP), tu vyplýva priamo zo zákona. V prípade takejto právnickej osoby je pre jej procesné postavenie vedľajšieho účastníka nevyhnutné, aby predmetom jej činnosti bola ochrana práv, o ktoré v konaní ide. Občiansky súdny poriadok v poznámke k uvedenému ustanoveniu odkazuje na niektoré osobitné predpisy, ktoré naznačujú, aké právnické osoby môžu byť v postavení vedľajšieho účastníka. Jedným z takých osobitných predpisov je tiež zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

V oboch prípadoch, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia § 93 ods. 1 a 2 OSP, je podstatnou podmienkou vedľajšieho účastníctva v konaní súhlas (hlavného) účastníka, na strane ktorého vedľajší účastník chce vystupovať. Potreba súhlasu účastníka, ktorý má byť v konaní podporovaný vedľajším účastníkom, vyplýva zo samej podstaty a účelu vedľajšieho účastníctva. Z ustanovenia § 93 OSP nemožno žiadnym spôsobom vyvodiť, že by vedľajší účastník mohol v konaní vystupovať napriek nesúhlasu „ním podporovaného“ účastníka; svoj nesúhlas s vedľajším účastníctvom tento účastník nemusí ani odôvodňovať. Je pojmovo vylúčené, aby účastník konania bol pred súdom podporovaný niekým, účasť ktorého v konaní si neželá. To, že niekto chce v konaní pred súdom podporovať (hlavného) účastníka konania v procesnom postavení vedľajšieho účastníka, automaticky neznamená, že ním poskytovaná procesná pomoc je hlavnému účastníkovi vítaná, že mu vyhovuje a že s ňou musí za každých okolností súhlasiť. To v plnej miere platí aj vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi, na ktorého sa vzťahuje § 93 ods. 2 OSP. Účel procesnej pomoci v sporovom konaní, ktorú má vedľajší účastník poskytovať (hlavnému) účastníkovi konania, môže byť naplnený len ak účastník, na strane ktorého chce vedľajší účastník vystupovať, s vedľajším účastníctvom súhlasí. I keď sa určitý subjekt stáva vedľajším účastníkom už v momente, keď súdu dôjde jeho procesný úkon obsahujúci prejav vôle vstúpiť do konania v procesnom postavení vedľajšieho účastníka, má bezpochyby účastník konania, ktorého chce vedľajší účastník v konaní podporovať, procesné právo vyjadriť svoj nesúhlas s jeho vstupom do konania. Treba mať totiž na pamäti, že v dôsledku rovnakých procesných práv a povinností môže vedľajší účastník v procesnom zmysle (i keď len do určitej miery) zasahovať do priebehu konania a ovplyvňovať ho. Účastník konania má preto právo svojím nesúhlasom zabrániť tomu, aby pred súdom na jeho strane v pozícii vedľajšieho účastníka konal ten, koho účasť v konaní si neželá. Povahe a účelu občianskeho súdneho sporového konania by sa jednoznačne priecil vstup vedľajšieho účastníka do konania na strane účastníka konania, ktorý by bol tomuto účastníkovi nanútený.

V zmysle vyššie uvedeného zodpovedá zákonu procesný postup súdu, v rámci ktorého oznámi účastníkom konania, že určitý subjekt vstúpil do konania ako vedľajší účastník a vyzve ich, aby sa k tomuto vstupu vyjadrili. Súdom vyzvaní účastníci môžu vyjadriť svoje nesúhlasné stanovisko so vstupom vedľajšieho účastníka do konania.

Odvolací súd poznamenáva, že v danom prípade združenie oznámilo, že z vlastného podnetu ako vedľajší účastník vstupuje do konania na strane spotrebiteľa. Ide o právnickú osobu, ktorej hlavnou náplňou činnosti je ochrana práv spotrebiteľa (§ 93 ods. 2 OSP, § 25 ods. 1 písm. a/ zákona č.

250/2007 Z. z.). So zreteľom na to nebolo procesným predpokladom vstupu občianskeho združenia do predmetného konania preukázanie právneho záujmu na jeho výsledku, účastníkom konania na strane odporcu sa stal automaticky doručením oznámenia o vstupe do konania, bez potreby súhlasu odporkyne. V priebehu konania bolo súdu prvého stupňa dňa 24. 11. 2014, doručené podanie, v ktorom do konania na strane žalovanej ako vedľajší účastník vstúpilo občianske združenie VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV. Súd prvého stupňa s poukazom na vyššie uvedené výzvou vyzval opatrovníka žalovanej, aby sa vyjadril, či súhlasí so vstupom Združenia na ochranu spotrebiteľov OBRANA do konania, ako vedľajšieho účastníka vystupujúceho na jeho strane, t.j. na strane žalovanej. Zároveň oznámil vstup spotrebiteľského združenia aj žalobcovi. Žalovaná sa k výzve súdu v súdom stanovenej lehote nevyjadrila. Žalobca podaním doručeným prvostupňovému súdu dňa 06. 07. 2015 vzniesol námietku neprípustnosti vedľajšieho účastníctva, o ktorej súd obsadený vyšším súdnym úradníkom rozhodol napadnutým uznesením zo dňa 19. 08. 2015, č. k. 14C/199/2014-60 tak, že pripustil, aby do konania na stranu žalovanej vstúpilo občianske združenie VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, ako vedľajší účastník. Námietky žalobcu voči vstupe vedľajšieho účastníka na strane žalovanej sú však nedôvodné, a to vzhľadom k tomu, že v predmetnej veci je nesporné, že predmetom konania je nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy. Vzhľadom k tomu, že vedľajší účastník oznámil vstup do konania na stranu žalovanej dňa 24. 11. 2014, odvolací súd posudzoval uvedené na základe právnej úpravy platnej a účinnej do 31. 12. 2014.

Odvolací súd zastal k predmetnej veci rozhodné stanovisko, v rámci ktorého sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa. Má za to, že samozrejmom súčasťou pôsobenia právnických osôb, ktorých predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľa podľa osobitných predpisov, je aj pomoc účastníkovi súdneho sporu z pozície vedľajšieho účastníka. Tieto subjekty nie sú povinné preukazovať naliehavý právny záujem na výsledku konania. Ich oprávnenie byť vedľajším účastníkom vyplýva priamo z rozoberaného zákonného ustanovenia v spojení s konkrétnym osobitným zákonom. Odvolací súd má ďalej za to, že združenie ako právnická osoba zameraná na ochranu spotrebiteľa vstúpila do tohto sporu legitímne. Legitimáciu na vstup vedľajšieho účastníka do konania dáva samotný zákon. V prípadoch sporov o ochrane spotrebiteľa, keď na strane spotrebiteľa môže vystupovať právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana spotrebiteľských práv a záujmov je potrebné vychádzať z ustanovení zákona č. 205/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (uznesenie NS SR zo dňa 14. 02. 2013, sp. zn. 6Cdo/320/2012), ktoré umožňujú, aby do konania týkajúcich sa spotrebiteľských sporov vstupovali spotrebiteľské združenia.

Vzhľadom k uvedenému sú splnené zákonné podmienky pre vstup vedľajšieho účastníka, ktorým je právnická osoba, ktorej hlavnou náplňou činnosti je ochrana práv spotrebiteľa. Toto právo vyplýva tak z ustanovenia § 93 OSP ako aj zo zákona o ochrane spotrebiteľa.

Na základe vyššie uvedených skutočností odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa, ktorým pripustil, aby do konania na strane žalovanej vstúpilo spotrebiteľské združenie, ktorého úlohou je ochrana spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľskom spore, ako vecne správne potvrdil, pričom v ďalšom odkazuje na obsah odôvodnenia napadnutého uznesenia, s ktorým sa stotožňuje (§ 219 ods. 2 OSP).

Toto uznesenie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.